

Ганнівська загальноосвітня школа I-III ступенів
Петрівської районної ради Кіровоградської області

КРАЄЗНАВЧИЙ ПРОЕКТ

“Герої — односельці”

“Герой Другої світової війни

Онищенко Григорій Харлампійович”

Виконали: учні 11 класу

Керівник: Гришаєва Л.В

Ганнівка 2017

ВСТУП

Волелюбний, незламний дух далеких пращурів серед сотні літ повів на смертельний двобій із ненависним загарбником наших дідів та батьків. Біль за рідну землю, яку топче окупант, готовність поєднати власну долю з долею свого народу, країни, - все злилося у могутньому пориві дати гідну відсіч чужоземним зайдам.

У пам'яті кожного громадянина (малого чи дорослого) назавжди закарбовані спогади про роки Другої світової війни та про героїв, які захищали свою Батьківщину від ворога. Кожен з нас повинен пам'ятати своїх героїв. Осторонь не залишаються й учні 11-го класу. Вечори пам'яті, години спілкування, уроки мужності, зустріч з ветеранами, свята патріотичної пісні — невід'ємна складова в житті кожної людини - патріота своєї Батьківщини.

Школярі повинні відігравати активну роль в суспільстві та бути його повноправними учасниками і соціально орієнтованими. Саме соціальна діяльність готує підлітків до майбутньої громадянської діяльності, вони отримують вже певний соціальний досвід, починають виконувати з дитинства свої соціальні ролі, створюється правильне соціальне орієнтування, правильні життєві позиції, формується вміння самостійно планувати та реалізовувати заплановане, нести відповідальність за свої вчинки та за когось. Діти вчаться співпрацювати з однолітками, молодшими дітьми та дорослими.

Завдання цього проекту спрямовані на прилучення учнів до історії свого краю в роки Другої світової війни. В основу проекту покладені виховні методи: залучення до діяльності, стимулювання, співробітництво, довіра, особистий приклад.

У рамках цього краєзнавчого проекту ми, учні 11-го класу, вирішили ще більше наблизитися до історії рідного краю у роки війни 1941-1945. Нам, як молодому

поколінню, майбутньому своєї Батьківщини, необхідно знати більше про героїв, які захищали наш рідний край.

Актуальність: патріотичне виховання підростаючого покоління – одне з найактуальніших завдань нашого часу. Патріотичне виховання потрібно починати в шкільному віці, тому що саме на даному етапі формується особистість дитини. Перед педагогами стоїть завдання знайти правильний спосіб залучення дитини до соціально-значимих справ, виховання правильних цінностей. Соціокультурна ситуація сучасного суспільства обумовлює необхідність застосовувати інноваційні форми роботи зі школярами.

Патріотизм необхідно виховувати через любов, повагу до історії свого краю, своєї родини. У даному проекті ми звертаємось до теми Другої світової війни, зокрема до героя - односельця Другої світової війни Онищенко Григорій Харлампійович”.

Проект “Герої — односельці” - це унікальна можливість для учнів дізнатися про сувору правду тих днів, про історичний досвід прадідів, ще більше зануритися в історію свого краю. Актуальність проекту доведена самим життям. В ході проекту - через знайомство з біографією героя Другої світової війни, через добровільну діяльність у школярів формується активна цивільна позиція.

Мета:

- патріотичне, духовно-етичне виховання дітей на основі вивчення історії свого рідного краю;
- створення інформаційної бази історичних подій направлена на глибоке усвідомлення великого подвигу солдатів ;
- об’єднання зусиль школярів щодо збереження пам’яті про битви, учасників, героїв Другої світової війни;

- виховання поваги до ветеранів Другої світової війни, шанобливого ставлення до людей старшого покоління;
- розвиток творчих новиків.
- привернення уваги молоді до подвигу народу у Другій світовій війні;
- виховання почуття патріотизму, гордості за свій народ, любові до рідного краю.

Завдання:

1.Знайомство дітей з біографією та героїчними подвигами подій в боях на Центральному фронті за період з 1942 по 01.10.1943р та форсування Дніпра .

2.Відвідування пам'ятників та меморіального кладовища

3.Організація зустрічі з односельцем Ліщиною М. Г.

4.Уміння логічно та послідовно доводити результати своєї роботи до слухачів, уміння робити висновки, оцінювати діяльність один одного, уміння спілкуватися.

4.Систематизація зібраного матеріалу у вигляді проекту.

5.Освітлення діяльності учнів в рамках проекту на сайті школи.

6.Захист проекту на районній конференції.

Учасники проекту: учні 11-го класу.

Термін реалізації проекту: вересень- листопад 2016р.

Тип проекту: творчий, соціальний.

За строком діяльності: середньо тривалий.

Форма проведення: бесіди, екскурсії, самостійна діяльність учнів.

Форма організації дітей: індивідуально – групова робота .

Головна діяльність: пошукова, дослідницька, творча.

Сфера застосування результатів: краєзнавча, культурологічна.

Інформаційно-технічне оснащення: екскурсії до пам'ятника героя, зустріч з односельцем Ліщиною М.Г.

Матеріали та ресурси:

Технічне забезпечення: фотоапарат, комп'ютер (и), доступ до Інтернету.

Програмне забезпечення: програма для роботи з електронними базами даних; програма для створення публікацій, презентацій, фільмів;

Друковані матеріали: підручники, посібники, художня література, довідники, енциклопедії, інструкції .

Етапи реалізації проекту:

1.Організаційно-технологічний етап – вересень — листопад

1.1Початковий етап – формування мети, проблеми, теми з національно-патріотичного виховання, проведення бесід, годин спілкування з метою привернення учнів до проекту.

1.2Планування – визначення критеріїв оцінки результатів, розробка теоретичної частини проекту та оформлення згідно вимогам, складання плану заходів.

Етап втілення проекту-вересень-жовтень

2.1Прийняття рішення – робота з інформацією, синтез та аналіз запропонованих ідей, вибір оптимального плану дій.

2.2Виконання – реалізація проекту в освітню практику, проведення заходів, оформлення проекту.

Презентаційний етап – листопад.

3.1 Оцінка результатів -підведення підсумків, участь проектної групи в колективному аналізі проекту та самооцінка, висновки про основні досягнення, доробка недоліків.

3.2 Захист проекту - створення презентації проекту, та захист на районній конференції.

План заходів:

- виховні та інформаційні години, «уроки мужності»;
- відвідування тематичних виставок шкільної та сільської бібліотек, екскурсія до пам'ятника Онищенка Г.Х;
- зустріч з односельцем Ліщиною М.Г.

Список використаної літератури:

1. Кузик, Б. М. Кіровоградщина: історія та сучасність центру України : В 2 т. Т. 1/
Б. М. Кузик, Л. К. Борошина . – Д. : АРТ-ПРЕС, 2005 . – 496 с. –
ISBN 966-348-022-X .
2. Герой Советского Союза Младший сержант Онищенко Григорий Харлампийович /
Центральный архив Министерства обороны Российской Федерации / П . : 2011. – 201
с.
3. Герои Советского Союза: Краткий биографический словарь / Пред. ред. коллегии И.
Н. Шкадов . — М. : Воениздат, 1988 . — Т. 2 / Любов Ящук . — 863 с. — 100 000
экз. — ISBN 5-203-00536
4. Спогади Ліщини М. Г. : біографія Героя Другої світової війни Онищенка Григорія
Харлампійовича / Гришаєва Л.В. – с. Ганнівка, 2016. – 3 с.

Коли червонобокі яблука заглядали у відчинене вікно, а жовті груші падали у зелений шпориш, народився Онищенко Григорій Харлампійович. Ця подія відбулась 22 серпня 1913 року в селі ГаннівкаВерхньодніпровського повіту в сім'ї бідного селянина. З лютого 1919 року Ганнівська волость відійшла до новоствореного Криворізького повіту. А в березні 1923 року внаслідок чергової адміністративно-територіальної реформи було створено Криворізький округ, до якого входила Ганнівка в складі Петрівського району.

В ті далекі дореволюційні роки тяжко жилося селянам. Тяжка праця не приносила радості ні дорослим, ні малечі. Працювали з ранньої весни і аж до холодів на полі, на своїх невеликих наділах, виробляли хліб і до хліба. Інші працювали на поміщицьких землях за мізерну плату.

В 1917 році відбулася Жовтнева революція. Почалася організація колгоспів, а їх на території Ганнівської сільської ради було 5. Батько Григорія почав працювати в

колгоспі на свинофермі. Невдовзі народився молодший братик Григорія. Життя потроху налагоджувалося. Минав час незмінної бідності.

На той час річка Жовта була повноводною, тому сільські жителі навесні, коли щука розбивала хвостом кригу, ловили рибу, збагачуючи свій небагатий раціон. Влітку, коли верби мочили свої віти в прохолодній воді, біле латаття застеляли глибокі плеса (в народі Унгер, Риже) , а біля берегів купчилися кущі, очерети, сільські діти, а серед них і Григорій, із задоволенням ловив в'юнів на юшку.

Серед такої мальовничої української краси, ріс майбутній герой.

Роки летять швидко. Час іти до школи. Закінчив чотирикласну, далі не мав змоги навчатися в школі, померла мати. Тато одружився вдруге (в другому шлюбі спільних дітей не було). Григорій вступив до Гірничого технічного училища, після закінчення якого п'ять років працював на Криворіжжі. За цей час одружився з Марією Купріянівною. В 1936 році народився син Василь. У 1938 році переїхав з сім'єю до рідного села, пішов працювати в колгосп «Нова нива».

У цьому ж році народився другий син – Іван. За успіхи в роботі був нагороджений свідоцтвом ВДНГ , став учасником сільськогосподарської виставки в Москві.

На той час, за наказом Й. В. Сталіна, багато уваги було приділено розвитку гідромеліорації. А тому всі колгоспники, окрім основної роботи, були задіяні в насадженні захисних смуг на полях від буревіїв. Керував цією роботою Григорій Харлампійович.

Коли розпочалася Друга світова війна, не вагаючись став на захист Батьківщини. 25 червня 1941 року був зарахований бійцем Червоної армії, служив артилеристом. В боях на Центральному фронті за період з 1942 по 01.10.1943р. відзначився особистою ініціативою, сміливістю і стійкістю при виконанні бойових доручень. Вогнем своєї гармати знищив 160 солдат та офіцерів загарбницької армії, а

також 6 автомашин з боєприпасами, 2 бойові одиниці і 8 мінометних точок. Із своїми бойовими товаришами відбив 4 контратаки. При форсуванні річки Дніпро, у густому тумані переправляв Онищенко з побратимами на плоті свою вірну подругу гармату. Але за 30 метрів від берега у пліт потрапляє ворожий снаряд. Гармата перекидається, дужі руки Іванова, Гурамішвілі, Єлагіна намагаються її втримати. Онищенко пірнає у воду, щоб скріпити залишки плоту тросом, який потім тримав закоцюблими руками аж до берега. Аж знову автоматична черга. Дніпровська вода навіки забрала Іванова, Гурамішвілі. На плоту ранений Єлагін. Розмірковувати ніколи. Хоробрий солдат (ганнівцям добре відомий, що ріст Григорія 1 м 90 см, а мішки з зерном підхоплював ніби подушки з пір'ям) витяг гармату самотійно. І відразу зробив перший постріл, який означав, що потрібно іншим плотам підпливати до урвистого берега. Солдат не роздумуючи, пірнав у холодну воду за ящиками з боєприпасами. Поранений у руку Єлагін і Онищенко відбили дві ворожі атаки. Вже згодом, після бою, коли на плацдарм завітав генерал армії М.Ф. Ватутін, молодий сержант Г.Онищенко дізнався, що він був першим артилеристом, який переплив могутню ріку.

Указом президіума від 16.10.1943 року було присвоєно звання Героя Радянського Союзу генералам, офіцерам, сержантам, рядовим, вручена «Орден Леніна» та медаль «Золота Зірка». Серед нагороджених і наш земляк Онищенко Григорій Харлампійович. Форсування ріки підірвало здоров'я героя. Повернувшись у рідне село спочатку очолив МТС, а потім був обраний головою виконкому Ганнівської сільської ради. Але здоров'я втрачено і тому було вирішено направити Онищенка для подальшого лікування в столицю України.

17 травня 1945 року він помирає. В Ганнівку тіло героя було доставлено літаком, який приземлився на полі. Свідки цієї події розповідають про проводи в останній шлях. Поховано його біля Ганнівської школи на меморіальному кладовищі.

Кожного разу коли ми проходимо це кладовище, із вдячністю згадуємо героїв, які виступили проти фашистської окупації, віддали своє здоров'я, власне життя за мирне небо над нашими головами. Особливе місце у цих спогадах займає постать Онищенка Григорія Харлапійовича.